

75 LET OD KONCE II. SVĚTOVÉ VÁLKY

Příběhy, které se zachovaly v našich rodinách

ČTĚTE NA STRANĚ 1-3

Slovo úvodem

Toto číslo je věnováno konci druhé světové války v Československu před 75 lety. Snad se něco dozvíte a nebo si něco připomenete. Za celou redakci vám přeji krásné počtení.

Jakub Michalina, VII. A

Příběh z konce 2. světové války

Tento příběh mi vyprávěl tatínek. Tatínkův dědeček – Vladimír Suchánek, byl nadporučík v záloze. Chodil na druhou stranu ulice do bývalé restaurace U Holečků, kde měli odbojáři

umístěnou vysílačku, díky které přijímali a odesílali informace během květnového povstání. Když dne 7. května 1945 šel opět k vysílačce přes ulici, zahlédl ho utíkající německý voják a na místě ho zastřelil.

Bylo mu pouhých 43 let. Po tatínkově dědečkovi zůstala manželka a 5,5 letá dcera, tatínkova maminka. Pietní místo se nachází v Chuchelském háji, pochován je v rodinné hrobce na chuchelském hřbitově.

Marie Melicharová, V. B

Bezpečí našli v Ořechu

Když vypuklo Pražské povstání, byla moje babička malá čtyřletá holčička, která nevěděla, že je válka, přesto si vzpomíná, jak jednoho dne museli narychlo opustit svůj dům s maminkou, tatínkem, babičkou a sestřenicí, které byly 2 roky a měla ji v péči její babička.

Na dětský kočárek naložili potřebné věci a pospíchali pěšky do bezpečí. Na kočárku se vezla malá sestřenice a moje babička musela většinu cesty šlapat pěšky.

Pamatuje si, že místo bot, měla obyčejné bačkorky na přezku. Cesta byla daleká a došli až do vesnice Ořech, kde jim poskytli pomoc lidé v jednom statku. Setrvali tam až do chvíle, kdy se dověděli, že válka skončila.

Bylo tam prý více rodin z Chuchle. Na návrat si babička už nevzpomíná, když byla starší, dozvěděla se, že mnoho obyvatel Chuchle se ukrylo v blízké štole. Ale to už je jiná historka.

Victorie Šimková, V. B

Dědu osvobodili Rumuni a Rusové

Když byl můj děda malý a žil v Lidči na východní Moravě, osvobozovali je Rumuni a Rusové. Děda a jeho kamarádi se šli podívat ven. Bohužel, když jeden ruský pyrotechnik odstraňoval protitankový granát, tak vybouchl. Pyrotechnika to zabilo a jednoho dědova kamaráda a dědu zasáhly střepiny. Děda to přežil, byl ošetřen v nemocnici, ale kamaráda se už zachránit nepodařilo. I když už válka skončila, nebezpečí stále existovalo a muselo se vymýtit.

Ondřej Obadal, V. B

S ukrytím lidem v Chuchli pomáhali hodně Vlasovci

O II. světové válce mi vyprávěl můj dědeček Miroslav Dvořák, který se ve válečné době narodil 19.8.1939 ve Velké Chuchli. Byl malý, moc si toho nepamatuje, ale jsou zážitky, které, i když byl tak malý, nikdy nezapomene. Pamatuje si například, jak se musel s celou rodinou schovat před Němci ve štolách v Homolce. Pak to tam začalo být nebezpečné, tak dědu s rodinnou schovali do svého

sklepa Hejdovi v ulici Pod Akáty. To jim zachránilo život, protože do štol na Homolce se dostali Němci. S ukrytím lidem v Chuchli pomáhali hodně Vlasovci. Strýček jménem Láďa Barák hlídal vchod do štoly, ale bohužel ho Němci střelili do nohy. První pomoc mu dávala zdravotní sestřička Milada Čumrdová – sestra mé

prababičky a Vlasovci. Ti ho pak odvezli do nemocnice v Berouně, kde bohužel o nohu přišel. Děda si také vzpomíná, jak se díval, jak jeho tatínek spolu s dalšími Chucheláky vyháněli na závodišti koně ze stájí, jen aby je nedostali do rukou Němci. Chudáci koně, byla to hodně smutná doba. Všichni by si měli válku připomínat, aby věděli, kam to vede, když se lidé nedokáží dohodnout a chtějí poroučet druhým. Přikládám i nějaké poválečné fotky.

Lucie Radová, V. A

Poslední dny války v Petřvaldě

Petřvald je malá moravská vesnice v okrese Nový Jičín, odkud pocházejí oba moji rodiče a mám tam obě babičky.
Ve středu 2. května 1945 vstoupili vojáci Rudé armády na kraj obce, kterému se dodnes říká Dolní konec. Do dvora, kde bydlí moje babička (tenkrát tam bydleli moji prapraroditče) vjel tank a rozbořil při tom naši bránu a cihlový sloup mezi brankou a vraty. Výstřel z tohoto sovětského tanku rozbil petřvaldskou kostelní věž, protože se vojáci obávali, že by odtamtud mohli Němci střílet z kulometu.
Ustupující německá vojska podminovala a pak vyhodila do povětří most přes řeku Lubinu.
Do půlnoci došli Sověti ke kostelu, ale museli ustoupit zpět. Boje o obec skončily ve čtvrtek 3.května odpoledne a pokračovaly v osadě Dvorek (část Petřvaldu). V této chvíli moje prababička Olga opustila úkryt na Dvorku a s mým tehdy čtyřletým dědečkem přeběhla zpátky do už částečně osvobozeného Petřvaldu. Můj pradědeček v té době uklidňoval dobytek, který byl vyplašený výstřely a výbuchy. Na dvoře mé pratety měli Sověti postavené raketomety kaťuše, kterými stříleli směrem na Příbor.
Boj zde byl velmi prudký. Německý ostřelovač ve dveřích rodinného domu dědova souseda zabil sovětského vojáka.
Po vojákovi zůstala jen lžíce, kterou používá tátův kamarád dodnes. Kamarád, který v tom domě žije, měl tehdy jen půl roku.
V obci padlo 33 sovětských vojáků a 4 občané zemřeli po těžkých zraněních, mnoho budov shořelo.

Erik Mácha, V. B

Lahovický masakr

V naší rodině existuje jeden příběh, který se týká květnových událostí roku 1945. Stal se mojí prababičce. Moje prababička zemřela ještě předtím, než jsem se narodil, ale tento příběh o své babičce mi vyprávěla moje maminka.
V květnu 1945 bylo mojí prababičce 20 let. Bydlela v Lahovicích se svojí rodinou. Když obcí procházeli Němci, zastřelili většinu obyvatel Lahovic. Z babiččiny rodiny přežila bez fyzické újmy jen ona, protože při střílení dělala mrtvou. Také přežila její maminka, která měla prostřelenou plíci, ale uzdravila se. Jména zastřelených obyvatel (i členů její rodiny) jsou na pomníku, který se nachází v Lahovicích u mostu.

Martin Matoušek, V. B

Vzpomínka na Ruth Hálovou

Moje babička, která znala paní Ruth Hálovou, mi o ní několikrát vyprávěla a osobně jsem se s ní i setkala. Paní Ruth se narodila v roce 1926. Její maminka byla Češka a tatínek Němec z židovské rodiny. Kvůli tomu jí ve škole šikanovali, a proto se odstěhovali do Protivína a potom do Prahy.
Maminka chtěla, aby se obě dcery odstěhovaly z Čech pryč a jakmile se dozvěděla o Wintonovu vlaku, tak jim zařídila jízdenky. Ruth odjela v červnu 1939 do Londýna a její sestra v srpnu 1939. Ruth žila v rodině, která jí umožnila studovat a její sestra pracovala jako zdravotní sestra.
Ruth v roce 1945 udělala maturitu v Anglii a vrátila se do Čech a její sestra také.
Maminka přežila válku v Terezíně. Ruth v roce 1952 vystudovala na přírodovědecké fakultě biologii.
S babičkou se seznámila po přestěhování do jižních Čech, kde spolu jezdily na výlety, byly spolu v Indii a překládaly texty z angličtiny. Vzpomínala na doby v Anglii a jízdu vlakem pryč od domova. Stýskalo se jí, ale chápala, proč musela odjet.
Vždy byla milá, hodná a veselá stará paní, která měla plno síly. Bohužel 5. 5.2020 měla pohřeb.

Sára Vorlová, V. B

Konec války v Jestřabicích

Babička válku nezažila, ale vyprávěla mi zážitky své babičky. Babičky s rodinou žily na Moravě, ve vesnici Jestřabice, která je nedaleko od města Kyjov. V této vesnici dostal každý dům přiděleného německého vojáka, o kterého se starali. Měli štěstí, voják byl hodný. Museli ustájit i dva koně. Dali je do nepoužívaného

chlívku, kde měli zakopaný poslední pytel mouky. Babička věděla, že by byla mouka zničená od zvířat. Odvážila se poprosit vojáka, aby mohli dát koně jinam a on to naštěstí udělal, a tak mouku zachránili.
Další příběh byl o tom, jak celá vesnice musela péct buchty pro vojáky. Jednoho dne takto přijeli vojáci, do každého domu přivezli pytel mouky a vojáka. Každý dům musel hned upéct buchty pro vojáky z Kyjova. Nový voják hlídal u pečení, aby třeba těsto neotrávili. Vesnice takto napekla během tří hodin celý nákladňák buchet.

Kateřina Pětníková, V. B

Agáta Kněžínková zpracovala video

Čtyři pamětníky - paní Annu a Evu a pány Jana a Jiřího zpovídala v den státního svátku Agáta Kněžínková z V. B. Záznam můžete vidět na školních stránkách skola.chuchle.cz.

Uschovaná mince

Tuto vzpomínku prožil můj praděda František Baloušek a vyprávěla mi ji moje maminka. Narodil se v roce 1926 a v době války byl malý kluk. Měli doma pamětní minci s prvním československým prezidentem Tomášem Garrigue Masarykem a měl strach, že mu ji Němci zabaví. Vymyslel, že minci schová. V dřevěném trámu ve stodole našel malou skulinku, kam minci schoval, aby ji nikdo nenašel.

Mince čekala a čekala a pořád nic. Válka skončila a děda měl jiné starosti a na minci tak trochu zapomněl. Mince čekala více než 50 let do roku 1989. O Masarykovi se zase smělo mluvit, a tak si děda na minci vzpomněl a vydal se hledat poklad. Chvíli mu to trvalo a když už to chtěl vzdát, minci našel. Ukázal ji celé rodině a všem příběh vyprávěl.

Kateřina Vamberová, V. B

Děda mojí babičky pracoval za války v elektrárně
Děda Josef Jegl byl vojákem - plukovníkem. Za 2. světové války pracoval v ilegalitě v Praze, v holešovické elektrárně. Tuto elektrárnu chtěli ke konci války naciste zničit. Děda uměl velmi dobře německy mluvit, číst i psát. Dokázal vyjednávat s Němci tak, že nakonec od zničení elektrárny ustoupili. Při Pražském povstání byl jedním z velitelů při stavbě barikád.

Apolena Koubková, V. B

Masakry českých civilistů na Barrandově

Během Pražského povstání ve dnech 5. - 9. května 1945 zahynulo na straně povstalců přes 2500 osob, z nich minimálně 1694 identifikovaných české národnosti. Ne všichni padli v boji, několik stovek českých civilistů a zajatých povstalců, včetně desítek žen a dětí, bylo zavražděno. Jedno z takových míst je v blízkosti mého bydliště. Při postupu po levém břehu Vltavy se příslušníkům SS z SS-Kampfgruppe Klein (součást SS-Kampfverband Wallenstein) podařilo ráno 8. května 1945 v ulici Pod Habrovou na Barrandově překvapit a zajmout skupinu českých povstalců. Zajatci byli na místě postříleni u garáže domu prof. PhDr. Stránského.

autor článku:
JAKUB MICHALINA

Osvobození ČSR

Druhá světová válka začala bleskovým způsobem v roce 1939, kdy Němci obsadili Polsko a v následujícím roce téměř celý západ Evropy. Bitva o Anglii skončila nerozhodně a následně Němci vtrhli do Sovětského svazu. Potom co Japonci zaútočili na Pearl Harbor v Tichém oceánu a Američané vstoupili do války, se síly začaly vyrovnávat. Ze začátku pořád vyhrávali Němci. Koncem roku 1942 však spojenci prolomili německé šifrovací zařízení Enigma používané ponorkami. První velká porážka Němcům byla udělena v bitvě u Stalingradu, poté co Hitler zradil Stalina. Hitler plánoval obsazení Sovětského svazu, ale podcenil nejen Rudou armádu ale i zimu. Od této bitvy začali spojenci útočit na Německo ze všech stran. Spojené státy americké, Francie a Velká Británie ze západu a Sovětský svaz z východu.
Podle dohody byla většina Československa osvobozena Rudou armádou. První ale přijeli Američané a osvobodili severozápadní část státu - v Plzni museli zastavit, zatímco Rudá armáda osvobodila Slovensko a většinu Česka. Od 5.5.1945 do 9.5.1945 proběhlo Pražské povstání, kde se Češi vzbouřili proti Němcům a během povstání bylo prolito

hodně nevinné krve. Nakonec ale Němci 8.5.1945 podepsali kapitulaci a odešli do zruinovaného Německa. Válka ale pokračovala, v srpnu Spojené státy americké použily nové atomové bomby proti Japonsku, které se nevzdávalo. Definitivně druhá světová válka skončila 2. září 1945.

autor článku:
JAKUB MICHALINA

Co se dělo u nás po druhé světové válce

Když válka v květnu 1945 skončila, bylo Československo obnoveno, ale bez Podkarpatské Rusi, která byla připojena k Sovětskému svazu. Začalo období s názvem "Třetí Československá republika" (1945 - 1948). Na základě dohod z Postupimské konference bylo k 1. listopadu 1946 odsunuto nebo vysídleno 2 232 544 obyvatel německé národnosti (v roce 1947 došlo k odsunu dalších 80 000 českých Němců). Také se rozjely procesy se zrádci a nepřáteli. 22. května 1946 byl odsouzen a popraven K.H.Frank. Také začal proces s členy vlády nacistického Slovenska tzv. Slovenského štátu v čele s prezidentem Jozefem Tisem. I přes protesty Slováků byl 18. dubna 1947 Jozef Tiso v Bratislavě popraven. Moc se ale čím dále tím více dostávala do rukou komunistů, kteří vyhráli volby do parlamentu v roce 1946. Potom si komunisté začali přidávat lid, pracovníky a policii na svojí stranu a v únoru 1948 převzali kompletní moc na Československem. Na dlouhých 40 let vládla vláda jedné strany.

autor článku:
JAKUB MICHALINA

Norimberský proces

Po porážce Německa spojenci zorganizovali soudní procesy, které začaly 18. října 1945. Konaly se v Norimberku. Původně Sovětský Svaz chtěl, aby se procesy konaly v hlavním městě Německa Berlíně, ale nakonec bylo domluveno, že budou v Norimberku. Prokuratura představila obžalobu proti 24 válečným zločincům a 6 zločinným organizacím. Obvinění byla tato: Účast na spiknutí nebo společném plánu ke spáchání zločinů proti míru, Plánování, příprava, rozpoutání a vedení útočných válek a dalších zločinů proti míru, Válečné zločiny a Zločiny proti lidskosti. Během procesu se ukazovaly filmy o hrůzách z koncentračních táborů. Bylo vyneseno 10 rozsudků smrti, 3 rozsudky doživotí, 2 rozsudky na 20 let, 1 rozsudek na 15 let, 1 rozsudek na 10 let a 3 rozsudky osvobození.

autor článku:
JAKUB MICHALINA